

The former building contractor *Raymond Palmer*, Dodge Center in Minnesota, has submitted a valuable supplementary contribution to the story about "The Building Contractor from Karsamåla", in "A Småland parish emigrates", in which he has recorded his memories from his youth and his father's, *Anton Emanuel Palmer*, business as a building contractor in the Chisago area of Minnesota. It is provided here in translation from English.

Anton Emanuel Palmer was born in Långasjö parish, Småland, and came to Minnesota when he was twelve years old. I am his eldest son, now 68 years old. Since I have retired from work I have had plenty of time to think about and recollect events in my home and in my town while I was growing up. I imagine that it is natural that one's admiration of one's parents increases with the years and especially once they are gone, at least it has in my case.

I am astonished when I think about how my father's business developed, especially because he only had 100 days of schooling behind him. He was a building contractor in the Swedish speaking countryside around Chisago City. Most of the early settlers here came from Småland. When I was a boy, Swedish was spoken almost exclusively. I remember my grandfather, who came from Växjö and live in Chicago for almost 50 years. When he died, I am sure that he barely knew fifty words of English. It was among these people that my father worked as a building contractor in the beginning of this century.

The main portion of his work was geared toward improving the rural areas. The farmers needed to replace their old houses--mostly timber houses built by the early settlers. I remember how I, as a little boy, saw the farmers coming to our house in the winter to talk about business with my father. At that time people traveled with horse and wagon. The farmers used to tie their horses to a tree in our yard. At that time, most building work was halted during the cold winters for which Minnesota is known. But every day was busy for my father. Potential customers visited every day. Drawings needed to be created, estimates were to be made. Arrangements had to be made with carpenters, painters, well-diggers and other workers. Pipe-layers and electricians were almost unknown in those days. No one had thought about bathrooms yet, and kerosene lamps were used for lighting.

There was still a considerable amount of forest covering the countryside. Machinery has not yet been invented. The farmers cut the timber by hand and brought the logs to the sawmill in town. The sawed wood then had to be brought back to the farms before work began in the spring. All the winter transport was done by horse and sleigh. The rough cut timber was used for beams in the new houses. Yes, it was a busy time during the cold winters.

The real building season began when spring finally arrived. Foundations had to be dug and laid. Concrete was not used much. Natural stone, mostly sandstone, was used for foundations. Men worked ten hours a day and six days a week, which made a 60 hour work week. These days a work week is 35 or 40 hours. I remember that father always ended the work day an hour earlier on Saturdays, but he always paid his workers for ten hours. The workers liked this very much, and I heard some of them say that they preferred my father as an employer for this reason. I suppose that, in this way, the

unmarried men had a little more time for their girlfriends on the long-awaited Saturday nights.

I remember when my father was the busiest. He built 16 houses and five Minnesota-barns, some with rounded roofs. That year he had 16 carpenters, and I heard him say that he needed a carpenter for every house he put up. All the work was done by hand, and mechanical help was unknown.

People were very polite and helpful, especially the old Swedes in our area. I know that my father's contracts were made without legal advice and some were not even written. Oral agreements and promises were adequate, and a handshake was confirmation. Such procedures are not good enough today. I cannot remember when my father was ever involved in arguments or disputes. It must have been pleasant to take care of business in those days.

In 1911 Papa bought his first car, a Ford Model T. Two other people had bought cars before him, so he became the third car owner in the area. The roads were very rough and even a trip of a mile or two was quite an adventure. The horses were frightened by the racket of these horseless carriages, and I remember clearly that several times we inadvertently caused horses to bolt. Sometimes the farmers unhitched their horses and led them into the woods away from our new monstrosity, so that we could drive by.

The earliest Model T didn't have front doors, just rounded openings. I remember that when we drove out into the countryside, we were often attacked by the big cattle dogs that were so popular at that time. The roads were poor and 15 English miles per hour (about 25 km per hour) was the fastest we could go. The dogs could actually jump up and try to bite the driver's legs. We always had some stones with us to throw at the dogs if they came near us. Yes, those were exciting times, especially for a 12-year-old boy.

Now I must add that when father bought his Ford in 1911, he was offered shares in Ford Motor Company for 500 dollars. He decided not to buy them. But these shares would come to be worth almost a half million dollars in the future.

There were five children in our family. We had a very good home. We never wanted for anything and never had to accept help of any kind. I don't think we could have had a better home even if father had bought that stock and become rich. Too much money can cause harm and lead to problems and unhappiness.

I remember one Sunday when my parents had been to church. That was back in the time when the preaching was full of fire and brimstone. The minister had pointed to everyone in the congregation and warned them of their consequences. When we were eating Sunday dinner my mother reminded Papa of the sermon, and that each person is a sinner. Papa answered brusquely: "How in the world could I find time to sin. I am so busy building houses day and night, that I barely have time to spit".

These were some of the memories of a Långasjö boy's life in Minnesota. I believe that through his work, he honored Långasjö, where he was born.

*

Rut Ogenia Karlsson, born Feb 28, 1898 in Linneryd, daughter to homeowner Karl Emil Karlsson and Johanna Karolina Eliasdatter of Runnemåla Norreg, emigrated to America in 1914, her exit permit was issued on the 18th of April in the same year. Her traveling companion was from Ljuder. She came to the state of Washington and got her first job doing domestic work. She is married to Erik Karlsson from Bastanäs in Linneryd. She

learned to paint and had her own business for several years. Then she took a position as a supervisor in a large firm in Seattle. She is now retired.

Mrs. Karlsson visited her home in Runnemåla once in the 1930's. In 1960 she visited Långasjö with her husband. Their two children, Raymond and daughter Betty, married to a building contractor from Norway, have also visited their parents' ancestral home.

F. byggmästaren *Raymond Palmer*, Dodge Center i Minnesota har lämnat ett värdefullt kompletterande bidrag till berättelsen om "Byggmästarna från Karsamåla", sid. 710 ff i "En smålandssocken emigrerar", i det han tecknat ner minnen från sin uppväxttid och faderns, *Anton Emanuel Palmer*, verksamhet som byggmästare i Chisagobygden i Minnesota. Det återges här i översättning från engelskan.

Anton Emanuel Palmer föddes i Långasjö socken, Småland, och kom till Minnesota när han var 12 år gammal. Jag är hans äldste son, nu 68 år. Sedan jag drog mig tillbaka från arbetet har jag haft gott om tid att tänka över och erinra mig händelser i mitt hem och i min stad när jag växte upp. Jag förmodar det är naturligt att beundran för föräldrarna ökar med åren och sedan de är borta, åtminstone är det så i mitt fall.

Jag är mycket förvånad när jag tänker på hur min fars verksamhet utvecklades, fastän han endast hade 100 dagars skolgång bakom sig. Han var byggmästare i svenskbygderna runt Chisago City. De flesta av de tidigare nybyggarna här kom från Småland. När jag var pojke talade man nästan uteslutande svenska. Jag kommer ihåg min morfar, som kom från Växjö och bodde i Chisago i 50 år. När han dog är jag säker på att han inte kunde 50 engelska ord. Det var bland dessa människor min far verkade som byggmästare i början av detta sekel.

Huvudparten av hans verksamhet var förlagd till rena landsbygden. Bönderna behövde ersätta sina gamla dåliga hus, mestadels timmerhus uppförda av de första nybyggarna. Jag kommer ihåg hur jag som liten pojke såg bönderna komma hem till oss på vintern för att prata affärer med min far. Det var på den tiden man färdades med häst och vagn. Bönderna brukade binda hästarna vid ett träd i vår trädgård. På den tiden låg vanligtvis byggnadsarbetet nere under de kalla vintrarna, som Minnesota är känt för. Men för min far var det i alla fall bråda dagar. Blivande kunder kom nästan varje dag. Ritningar skulle utföras, kostnadsberäkningar göras, snickare, målare, brunnsgrävare och andra arbetare vidtalas. Rörläggare och elektriker var nästan okända på den tiden. Ingen hade tänkt på badrum ännu, och fotogenlampor användes för belysning.

Ansenliga skogar täckte fortfarande landsbygden. Några maskiner var ännu inte uppfunna. Bönderna högg timret för hand och körde stockarna till sågverket i stan. Det sågade vir-

*Anton Palmer med
h. Jenny f. Palmkvist*

ket måste sedan köras tillbaka till gårdarna innan vårarbetet började. All vinterkörning skedde med häst och släde. Det grovhuggna timret användes till bjälkkonstruktioner på nya hus. Ja, det var en bråd tid under de kalla vintrarna.

När våren äntligen kom började den verkliga byggnads-säsongen. Grunder skulle grävas och läggas. Betong användes inte mycket. Naturlig sten, mestadels sandsten, användes till grund. Man arbetade 10 timmar om dagen och sex dagar i veckan, vilket gjorde 60 timmars arbetsvecka. Numera är det 35 eller 40 timmar. Jag kommer ihåg att far alltid slutade arbetet en timme tidigare på lördagarna men betalade sina arbetare för 10 timmar. Arbetarna tyckte mycket om detta, och jag hörde somliga av dem säga att de föredrog min far som arbetsgivare av den anledningen. Jag gissar att de ogifta männen på det sättet fick litet mera tid för sina flickvänner på de efterlängtnade lördagskvällarna.

Jag minns ett år när min far hade som mest att göra. Han

byggde då 16 bostadshus och 5 stora Minnesota-ladugårdar, somliga med runda tak. Det året hade han 16 snickare, och jag hörde honom säga, att han behövde en snickare för varje bostadshus han uppförde. Allt arbete utfördes för hand, och maskinella hjälpmedel var okända.

Människorna var mycket ärliga och pålitliga, i synnerhet de gamla svenskarna i våra trakter. Jag vet att de avtal min far gjorde skedde utan sakkunnig hjälp och en del var inte ens skrivna. Muntliga löften och avtal var tillräckliga, och ett handslag var bekräftelsen. Sådant tillvägagångssätt duger inte i våra dagar. Jag kan inte erinra mig, att min far någonsin var indragen i tvister eller bråk. Det måste ha varit angenämt att sköta affärer på den tiden.

År 1911 köpte pappa sin första bil, en T-Ford. Två andra personer hade skaffat bil före honom, så han blev den tredje bilägaren på platsen. Vägarna var mycket dåliga och en tur på bara en mil eller två var ett äventyr. Hästarna skrämdes från vettet av dessa bullrande hästlösa vagnar, och jag kommer tydligt ihåg hur vi flera gånger ofrivilligt blev orsak till att hästarna skenade. Ibland spände bönderna ifrån hästarna från vagnarna och ledde dem in i skogen bort från det där nya åbäket, så vi kunde passera.

Den tidigaste T-Forden hade inga framdörrar, bara rundade öppningar. Jag kommer ihåg att när vi körde utåt landsbygden blev vi ofta attackerade av de stora boskapshundarna som var så populära på den tiden. Vägarna var dåliga och 15 engelska mil i timmen (c:a 25 km/tim) var den hastighet vi kunde hålla. Hundarna kunde faktiskt hoppa upp och försöka bita föraren i benen. Vi hade alltid med oss några stenar på golvet för att kasta på de närgångna hundarna. Ja, det var spännande tider, i synnerhet för en 12-års pojke.

Jag får lov att tillägga att när far skaffade Forden 1911 var han erbjuden aktier för 500 dollars i Ford Motor Company. Han beslöt sig för att inte köpa dem. Men dessa aktier skulle i framtiden ha blivit värda en halv miljon dollars.

Vi var fem barn i familjen. Vi hade ett verkligt gott hem. Vi led aldrig nöd och behövde aldrig ta emot hjälp av något slag. Jag tror inte vi skulle ha haft ett bättre hem i fall min far hade köpt de där aktierna och blivit rik. För mycket pengar kan bli till skada och leda till besvär och olycka.

Jag kommer ihåg en söndag då mina föräldrar hade varit kyrkan. Det var fortfarande på den tiden, då predikan osade eld och svavel. Prästen hade pekat på var och en i sin skara och förebrått dem för att vara stora syndare och varnat dem för följderna. När vi åt vår söndagsmiddag erinrade min mor pappa om predikan och att varenda människa är en stor syndare. Pappa svarade strävt: "Hur i all världen kan jag finna tid att synda. Jag har ju så bråttom både dag och natt med att bygga hus, så jag har nästan inte tid att spotta."

Det var några minnesbilder från en långasjöpojkes liv i Minnesota. Jag tror han genom sitt arbete hedrade Långasjö socken där han föddes.

Rut Ogenia Karlsson, född den 28/2 1898 i Linneryd, dotter till hemmansägaren Karl Emil Karlsson och Johanna Karolina Eliasdatter i Runnemåla Norreg, emigrerade till Amerika 1914, flyttningsbetyg utfärdat den 18 april s. å. I sällskap hade hon en ljudersbo. Hon kom till staten Washington och hade först anställning i hem. Hon är gift med Erik Karlsson från Bastanäs i Linneryd. Han lärde sig målaryrket och drev under flera år egen rörelse. Sedan fick han anställning som arbetsledare i en större firma i Seattle. Han är nu pensionerad.

Fru Karlsson besökte sitt hem i Runnemåla en gång på 1930-talet. 1960 besökte hon Långasjö i makens sällskap. Deras två barn, Raymond och dottern Betty, gift med en byggmästare från Norge, har också besökt sina föräldrars hembygd.

John Johansson

Larry A. Peterson A.G.

3523 University #7C

Des Moines, Iowa

50311 U.S.A.

515.255.7246

Svensk Immigrant/Släktforskning

Accredited Genealogist in Swedish Immigration Research

1 March 1999

In the course of my own family research, I have found that over 200 various, aunts, uncles, and cousins of my father's parent's left Småland for North America. Many of them came to Chisago County. This volume contains information on some of these families.

I would be happy to provide any additional information if so desired.

Larry A. Peterson

3523 University Ave, #7C

Des Moines, Iowa 50311

USA

515-255-7246

E-mail <larsverige@juno.com>

29160 Old Towne Rd.
Chisago City, MN
Anton Palmer's House -

Builder
(wife
Jenny)

